

nébih

termőföldtől
az asztalig

*Ökológiai ellenőrzést és tanúsítást
végző szervezetek elismerése és
auditálása*

Schittler-Lehöcz Éva
OMÉK 2019.09.26.

1. Az ökológia ellenőrzési rendszer szereplői, feladatai
2. Mit tanúsít a tanúsító szervezet?
3. Ki lehet tanúsító az ökológiai gazdálkodás terén? Elismerés. Visszavonás.
4. Hogyan történik a tanúsító szervezetek munkájának felügyelete? Auditálás.
5. A nemzeti auditrendszer

Az ökológiai ellenőrzési rendszer jogszabályi keretei

- 834/2007/EK rendelet
- 889/2008/EK rendelet
- 1235/2008/EK rendelet
- 34/2013 VM rendelet
- **848/2018 EU rendelet - 2021. január 1-jétől**

- **Gazdasági szereplő**

bármely természetes vagy jogi személy, aki az ellenőrzése alá tartozó ökológiai vállalkozás tekintetében felelős az e rendelet követelményeinek való megfelelésért; (mg-i termelő, kereskedő, feldolgozó)

848/2018/EK új fogalom!

- **Tanúsító szervezet = ellenőrző szerv**

független, nem a közigazgatásba tartozó harmadik fél, amely az ökológiai termelés területén az „öko” jogszabályoknak való megfelelést ellenőrzi és tanúsítja

(834/2007/EK 2. cikk p))

- **Járási hivatalok**

Felfüggesztés esetén ellenőrzés, tanúsítás, panaszvizsgálás, öko jelölés ellenőrzés, öko jelöléssel forgalmazás tiltás, korlátozás, átállási idő újraindulás, kizárás

- **PM Kormányhivatal**

Korosbítás, nem öko összetevő engedélyezés, nem öko állat bevonása, párhuzamos termelés engedélyezés

- **NÉBIH**

Intézkedés öko rendelkezés megsértése esetén, vetőmag adatbázis, növényvédőszer lista, állásfoglalás, elismerés, audit, éves terv jóváhagyás, OFIS, éves jelentések továbbítása

- **Nemzeti Akkreditáló Hatóság (NAH)**

akkreditálás, akkreditációs okiratok kiadása

akkreditált státusz 5 évre érvényes, ez idő alatt felügyeleti vizsgálatok az akkreditálás követelményeinek való megfelelésről

- **Magyar Államkincstár**

Öko VP kifizetés, feltételeknek való megfelelés ellenőrzése, tanúsítóktól: tanúsított státusz, területigazolás

Ki tanúsíthat bio- termékeket?

Az a tanúsító szervezet akit a

- NAH akkreditált,
- NÉBIH elismert, nyilvántartásba vett.

Kérelem – NÉBIH részére postai/elektronikus úton beküldendő.

Előírt mellékletei:

- Minőségügyi Kézikönyv és eljárások*
- ellenőrzésért, tanúsításért felelős személyek végzettsége, szakmai gyakorlata
- akkreditált státusz igazolás (Terméktanúsító szervezetek, 17065:2013)
- 17025 szabvány szerint működő laborral kötött szerződés

NÉBIH-től átruházott hatáskörben **ellenőrzési feladatot látnak el.** (834/2007/EK 27. cikk) Meghatározott intézkedések nem ruházhatók át!

Elismerés

Visszavonható - nem megfelelő feladatellátás

Azonnal visszavonásra kerül – nem tesz helyreigazító intézkedéseket

Ki tanúsíthat bio- termékeket?

Elismerés feltételei

- tanúsító szerv által elvégzendő feladatok és elvégzésükre vonatkozó feltételek leírása rendelkezésre áll
- szükséges szakértelem, felszerelés, infrastruktúra
- elegendő létszámú, megfelelő képesítéssel és tapasztalattal rendelkező szakember
- pártatlanság, összeférhetetlenség
- ISO 17065 szabvány szerint akkreditált
- Egységes ellenőrzési eljárás, ellenőrzési intézkedések
- kockázatbecslés
- szabálytalanságok és/vagy jogsértések esetén fogatosítandó intézkedések
- Tájékoztatási kötelezettség az ellenőrzés eredményéről (rendszeresen, hatóság kérésére)
- hatékony koordináció (elismerő hatóság - tanúsító szervezetek,)

**Ökológiai
ellenőrzést és
tanúsítást végző
szervezetek
elismerése és
auditálása**

*Szereplők,
feladataik*

- **Biokontroll Hungária Ellenőrző és Tanúsító Nonprofit Kft.**
Nyilvántartási szám: HU-ÖKO-01,
Akkreditálási okiratszám: NAH-6-0012/2015
Státusz kezdetének napja: 2015-11-18 Státusz lejáratának napja: 2019-11-17

- **Hungária Öko Garancia Kft.**
Nyilvántartási szám: HU-ÖKO-02,
Akkreditálási okiratszám: NAH-6-0020/2016
Státusz kezdetének napja: 2016-09-21 Státusz lejáratának napja: 2021-09-20

**Mit tanúsít
a tanúsító
szervezet
?**

Olyan tevékenységet

- növénytermesztés,
- állattartás,
- feldolgozás,
- tárolás,
- kereskedelem,
- import: EU-n kívülről,

melynek **eredménye**

- Élő vagy feldolgozatlan mezőgazdasági termék
- Feldolgozott, élelmiszernek szánt mezőgazdasági termék
- Takarmány
- Vegetatív szaporító anyag, vetőmag.

Ellenőrzés

Tanúsító szervezet - Gazdasági szereplő

- EU BIO rendelet szerinti megfelelés (834 és vhr)
- Alapvető élelmiszerbiztonsági jogszabályi megfelelés
- Tanúsítványok kiállítása

Biokontroll, HÖG, NÉBIH tanúsítványkereső

Auditálás

NÉBIH - Tanúsító szervezet

- Jogszabályi megfelelés (delegálás feltételei:882, 625, és öko)
- Ellenőrzési szakmai gyakorlat

NÉBIH honlap: Öko tanúsító szervezetek nyilvántartása

Nemzeti auditrendszer működtetése NÉBIH – AÖO

Jogalap

882/2004/EK 4. cikk (6) bekezdés.

- Illetékes hatóság belső auditot végez a 882 rendelet célkitűzéseinek elérése biztosítására
- Független, átlátható, objektív, független felülvizsgálat alatt áll.

Delegált feladatok esetében 5. cikk (3) bekezdés is.

- Átruházó hatóság auditálja az ellenőrző szervezet
- Nem megfelelő feladatvégzés esetén elismerés visszavonás

Nemzeti audit rendszer

- Audit csoport - NÉBIH AÖO, szakterületi szakértők.
- Felhatalmazás - 882/2004/EK, Éltv, 383/2016 Kr., NÉBIH SZMSZ, megbízólevél (elnöki), beosztási okirat, kompetenciák megléte)
- MIR alapján (ISO 9001 és 19011): MIN. POL., MKK, eljárások, szabályozott folyamatok, vezetőségi szándék, függetlenség, pártatlanság
- Évente, mindkét tanúsítónál
- Vizsgálati terület - 882: delegációs feltételek megléte + 834/889: évente ellenőrzendő követelmények
- módszerek: auditálandó terület kiválasztása, interjú, dokumentum, witness audit
- audit eredmények - jelentés, intézkedések, határozat

Nemzeti audit rendszer

HFAA audit 2017-6020: 2017.04.3-7.
Jogalap: 882/2004/EK rendelet 45. cikk

*A kialakított rendszer megvalósítja a
882/2004/EK rendelet 4. cikke (6) bekezdésének célkitűzéseit.*

Magyarországon a belső auditok biztosítékot nyújtanak:

- 1. a vezetőség számára a kockázatkezelést illetően,*
- 2. az érdekelt felek számára az ellenőrzések minőségét
illetően, és*
- 3. az Európai Bizottság számára a belső auditok működését
illetően.*

nébih

termőföldtől
az asztalig

Köszönöm a figyelmet.

